

การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา
เอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี
**Analysis of Component of Academic Administration in the 21st Century of
Private Educational Institutions at Primary Level under
the Office of Education Nonthaburi Province**

กฤษธรา ยองยี และ ศันสนีย์ จะสุวรรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Kritthara Yongyai and Sansanee Jasuwan
Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail : m_citylimit@msn.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี จากจำนวน 51 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีสกัดองค์ประกอบหลัก (Principle Component Analysis : PCA) หมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนริแมกซ์ (Varimax Rotation)

ผลการวิจัยพบว่า

องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) ภารกิจและขอบข่ายงานวิชาการ 3) บรรยากาศการบริหารงานวิชาการ 4) ครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 และ 5) การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ; ศตวรรษที่ 21; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstracts

The purposes of this research was to analyze the components of the Academic administration in the 21st century of Private education Institutions at primary level under the office of education Nonthaburi province. The sample in this research were administrators and teachers in private schools. 346 subject were selected on the basis of the stratified sampling technique. The instrument used for collecting data was five-point rating scale questionnaire. Data analysis were percentage, mean, standard deviation, and the components of the Academic administration in the 21st century were derived by exploration factor analysis technique, obtained by Principle Component Analysis and Orthogonal Rotation by Varimax Method.

The results showed that

Factor of Academic Administration in the 21st Century of Private Schools elementary school Under the Office of Education Nonthaburi Province have 5 main factors which are: 1) Leadership in participatory management.2) Academic missions and framework, 3) Academic administration atmosphere 4) 21st century professional teachers and 5) 21st century learning management.

Keyword: Academic Administration; 21St Century; School Administrators

บทนำ

งานบริหารวิชาการในศตวรรษที่ 21 ถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญเป็นภารกิจของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 33) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจ หลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้การกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้บริหารเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการบริหารจัดการ เพื่อนำโรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยงานในด้านการศึกษาให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพได้ต้องปรับบทบาทที่จะปฏิบัติในการบริหารการศึกษาให้สอดคล้องกับยุคปฏิรูปการศึกษา บทบาทต่างๆ ที่ปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนเน้นไปที่การให้ความสำคัญต่อการบริหารงานด้านวิชาการด้านกิจการนักเรียน และรองลงไปคือบทบาทด้านการบริหารงานบุคคล บทบาทด้านการบริหารงานธุรการ บทบาทด้านการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชน ตลอดจนบทบาทด้านการปฏิบัติอื่น ๆ ล้วนสอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ว่าด้วยภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน ดังที่ กมล ภู่งประเสริฐ (2554 : 9) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 1) การบริหารหลักสูตร 2) การบริหารการเรียนการสอน 3) การบริหารการประเมินผลการเรียน 4) การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา 5) การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ 6) การบริหารการวิจัยและพัฒนา 7) การ

บริหาร โครงการทางวิชาการอื่น ๆ 8) การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ 9) การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 31) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจงานการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้ 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และจากผลการศึกษาของ ที่ศึกษาระดับทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา และจากผลการศึกษาของ ฐนพร จันทรมัน และคณะ (2564 : 205 - 218) ที่ศึกษาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ทักษะความร่วมมือ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ ทักษะวิสัยทัศน์ และทักษะการสื่อสาร และพบว่าทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย ทักษะความร่วมมือ ทักษะวิสัยทัศน์ ทักษะการสื่อสาร และทักษะความคิดสร้างสรรค์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 68.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรรถ วรรณสอน (2563 : 147) ได้ศึกษาอนาคตภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล เพื่อรองรับการพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 พบว่า อนาคตตภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลเพื่อรองรับการพัฒนาทักษะผู้เรียนศตวรรษที่ 21 มี 12 85 ตัวแปร คือ 1) ด้านปัจจัยสนับสนุน 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 5) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7) ด้านการแนะแนวและการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียน 8) ด้านการวัดประเมินผล 9) ด้านการนิเทศการศึกษา 10) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 11) ด้านการประสานงานเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ และ 12) ด้านผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

ซึ่งจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาจังหวัดนนทบุรี ที่เปิดสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผ่านมา จากจำนวนโรงเรียน 211 แห่ง พบว่ามีสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 160 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 75.83 และไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 51 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 24.17 ซึ่งผลการประเมินคุณภาพรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) สถานศึกษาได้รับการรับรองมาตรฐานน้อยกว่าผลการประเมินคุณภาพภายนอกสอง (พ.ศ. 2549-2553) ที่ สมศ. ให้การรับรองมาตรฐานที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกน้อยลง จากผลการประเมินดังกล่าวอาจจะท่อนให้เห็นถึงการบริหารสถานศึกษาซึ่งขาดการนำหลักการบริหารวิชาการในศตวรรษที่ 21 ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ถือเป็นวิธีการปฏิบัติที่สามารถ

ทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จหรือการปฏิบัติที่ทำให้องค์กรก้าวสู่ความเป็นเลิศได้ (ภริตี วัชรสินธุ์ และคณะ, 2555 : 58) ดังนั้นการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 จะประกอบไปด้วยองค์ประกอบอะไรบ้าง จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อนำองค์ประกอบดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา เพราะงานบริหารวิชาการมีความสำคัญยิ่งของสถานศึกษา ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 63) กล่าวว่างานวิชาการถือเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาทักษะทางวิชาชีพครู การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยี การจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21

จะเห็นได้ว่าบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญกับการพัฒนาที่งานวิชาการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ตลอดจนจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเสริมสร้างทักษะคุณลักษณะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาว่ามีองค์ประกอบโดยผลการวิจัยทำให้ได้องค์ประกอบ โดยผลการวิจัยทำให้ได้องค์ประกอบที่สามารถที่จะอธิบายการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยใช้รูปแบบวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) รายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี จำนวน 51 โรงเรียน รวมประชากรทั้งสิ้น 3,088 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี จำนวน 346 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็น 5 เท่าของตัวแปร ซึ่งมี 65 ตัวแปร ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำครั้งนี้ไม่ควรต่ำกว่า 346 คน เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จรูปของ

เครจซี่ และมอร์แกน (R.V. Krejcie & D.w. Morgan, 1970: 610) แล้วจึงสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากขนาดของประชากร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่าทุกข้อมีค่าตั้งแต่ 0.67-1.00 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งหมดพบว่ามีความเชื่อมั่นอยู่ที่ระดับ 0.962

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี

3.2 จัดส่งแบบสอบถามให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี จำนวน 346 ฉบับ

3.3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 346 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ครบถ้วน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

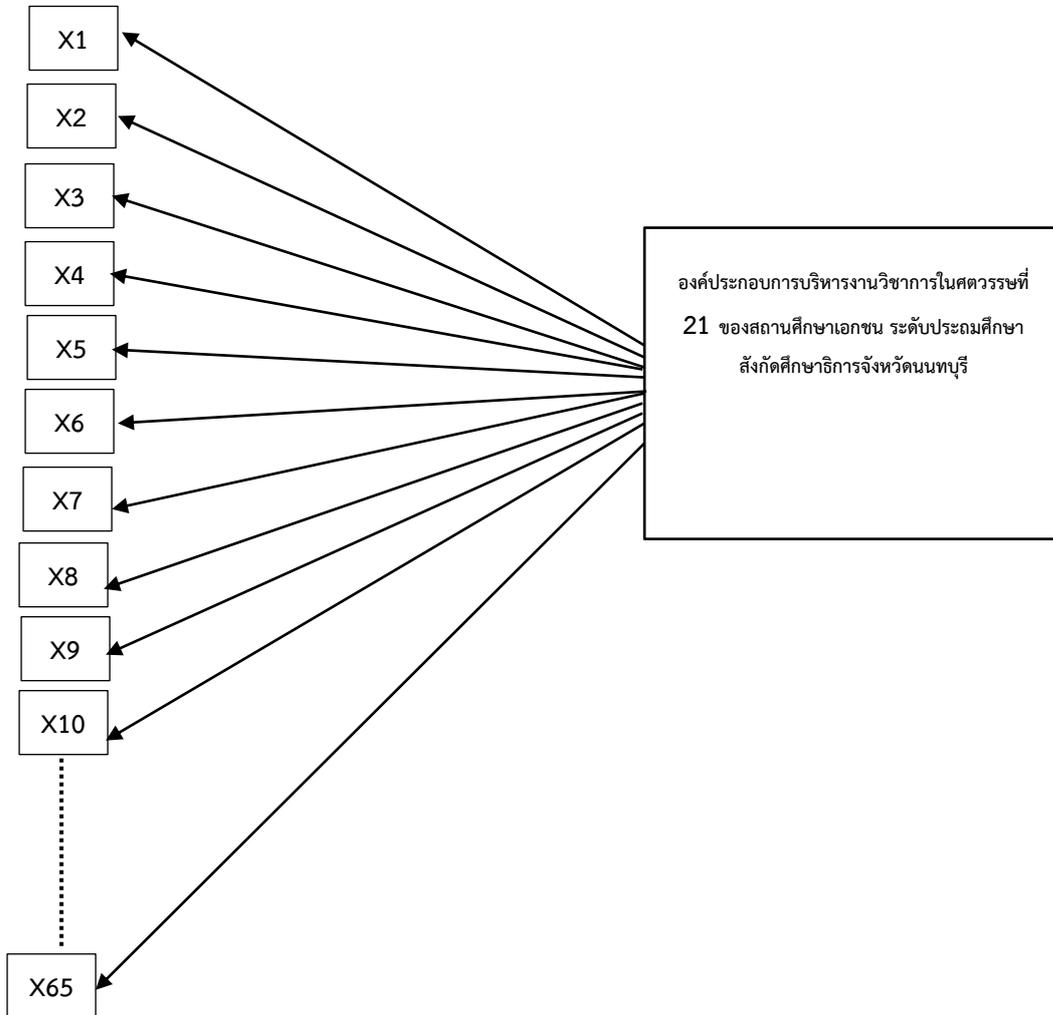
4.1 หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 การทดสอบ Bartlett's test Sphericity

4.3 การทดสอบความเหมาะสมของข้อมูลด้วยดัชนี KMO (Kaiser-Meyer-Olkin)

4.4 วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก ด้วยวิธี (Principal Component Analysis) และวิธีหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax Rotation)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 68.20 และเพศชาย จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80

2. ผลการทดสอบค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) มีค่าเท่ากับ .959 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ คือ .60 จึงถือว่าข้อมูลในชุดนี้มีความเหมาะสมต่อการวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อพิจารณาการทดสอบ Bartlett's test of Sphericity ซึ่งมีค่าไคสแควร์เท่ากับ 19883.456 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงแสดงว่าข้อมูลชุดนี้มีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principle Component Analysis) หลังหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนิแม็กซ์ (Varimax Rotation) แสดงตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าไอเกน ค่าร้อยละความแปรปรวน และค่าร้อยละความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21

องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ ในศตวรรษที่ 21	ค่าไอเกน	ร้อยละของความ แปรปรวน	ค่าร้อยละของความ แปรปรวนสะสม
1. ภาวะผู้นำการบริหารแบบมีส่วนร่วม	28.196	43.378	43.378
2. การกิจและขอบข่ายงานวิชาการ	6.550	10.077	53.456
3. บรรยากาศการบริหารงานวิชาการ	2.500	3.846	57.301
4. ครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21	1.897	2.919	60.220
5. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	1.524	2.345	62.565

จากตารางที่ 1 พบว่าองค์ประกอบที่มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalue) มากกว่า 1 ขึ้นไปอยู่ที่ 5 ค่า แสดงว่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี จัดเป็น 5 องค์ประกอบ

องค์ประกอบที่ 1 ด้านภาวะผู้นำการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีจำนวน 15 ตัวแปร มีร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 43.378 มีค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 43.378

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการกิจและขอบข่ายงานวิชาการ มีจำนวน 12 ตัวแปร มีร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 10.077 มีค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 53.456

องค์ประกอบที่ 3 ด้านบรรยากาศการบริหารงานวิชาการ มีจำนวน 9 ตัวแปร มีร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 3.846

องค์ประกอบที่ 4 ด้านครุมี้ออาชีพในศตวรรษที่ 21 มีจำนวน 9 ตัวแปร มีร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 2.919 มีค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 60.220

องค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีจำนวน 10 ตัวแปร มีร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 2.345 มีค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 62.565

อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ภาวะผู้นำการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจในหลักการพูด และการใช้กายภาษาได้ ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจให้ผู้เกี่ยวข้อง เต็มใจปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม อภิปราย กำหนดเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ขององค์กร สอดคล้องกับ วิโรจน์ สารรัตน์ (2556 : 102) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางการศึกษา คุณภาพของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล คือการที่ผู้นำแสดงความใส่ใจและสร้างแรงบันดาลใจ ส่งเสริมสนับสนุน สภาพแวดล้อมการเรียนการสอน มีการประเมินผลงานที่โปร่งใส มีการสังเกตชั้นเรียน มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพ และกระตุ้นให้มีการผลิตนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สอดคล้องกับ กัญญา เพ็ชรนอก (2558 : 30-44) ที่ศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า ระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ สอดคล้องกับ งามอาจ จุมสิมา และภานุมาศ จินารัตน์ (2562 : 495-500) ศึกษาภาวะผู้นำและการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพครูโรงเรียนมัธยม ศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหาร การบริหารแบบมีส่วนร่วมและคุณภาพครู ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน สิ่งที่ผู้บริหารควรพัฒนา คือ ด้านสมรรถนะ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความรอบรู้ และด้านการตัดสินใจ

องค์ประกอบที่ 2 ภารกิจและขอบข่ายงานวิชาการ พบว่าสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผล ประเมินผลให้ได้มาตรฐานด้วยวิธีการที่หลากหลาย สถานศึกษามีการประเมินผู้เรียนโดยเน้นการการปฏิบัติ หรือการประยุกต์ใช้ สถานศึกษามีเครื่องมือที่กำหนดกรอบการประเมินทักษะของครูในศตวรรษที่ 21ซึ่งสอดคล้องกับ กมล ภู่งประเสริฐ (2554 : 25) ได้กล่าวถึงการกำหนดขอบข่ายการบริหารงาน

วิชาการ ไว้ดังนี้ การบริหารหลักสูตร การบริหารการเรียนการสอน การบริหารการประเมินผลการเรียน การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ การบริหารการวิจัยและพัฒนา การบริหาร โครงการทางวิชาการอื่น ๆ การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ และการบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา สอดคล้องกับ อรรถ วรณสอน และศักดิ์พันธ์ ต้นวิมลรัตน์ (2563 : 45) ที่ศึกษาอนาคตภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล เพื่อรองรับการพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นเอกภาพ 12 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านปัจจัยสนับสนุนบูรณาการร่วมกันในระดับนโยบาย 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาควรศึกษาเชิงพื้นที่เพื่อตอบโจทย์แต่ละพื้นที่ได้เหมาะสม 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีระบบมัลติภาคีตรงกับความต้องการผู้เรียน 4) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นให้มีความทันสมัยหลากหลาย 5) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเน้นสร้างเครือข่ายความร่วมมือในท้องถิ่น 7) ด้านการแนะแนวและเสริมสร้างคุณลักษณะเน้นให้ผู้เรียนสามารถออกแบบการดำเนินชีวิตได้ 8) ด้านการวัดประเมินผลเปิดกว้างให้ผู้เรียนสามารถถ่ายโอนผลการเรียนได้ทั้งในและนอกระบบ 9) ด้านการนิเทศการศึกษาควรพัฒนาให้เป็นเครือข่าย 10) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพจากตัวครูภายใต้ระบบวงจรคุณภาพ 11) ด้านการประสานงานเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ และ 12) ด้านผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะรอบด้านเพื่อการอยู่รอดในโลกศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับ ดาวไสว ขุนทอง จุมพจน์ วณิชกุล และพงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ (2564 : 448-463) ได้พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีจำนวน 6 องค์ประกอบคือ การบริหารหลักสูตรการจัดการเรียนรู้และพัฒนาบุคลากรการนิเทศการศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการและการประกันคุณภาพการศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 บรรยากาศการบริหารงานวิชาการ พบว่า สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนิเทศการศึกษากับสถานศึกษาอื่น สถานศึกษามีการพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สถานศึกษามีการอำนวยความสะดวกให้ครูได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ Litwin (1968 : 185) กล่าวว่าบรรยากาศองค์การนับได้ว่ามีความสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการความรู้ภายในองค์การประสบความสำเร็จและยังจะช่วยส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เกิดการจัดการเรียนรู้ บรรยากาศองค์การ คือการจัดสภาพแวดล้อมภายในองค์การ เพื่อให้เกิดการติดต่อประสานงานระหว่างบุคลากรในองค์การเพื่อป้องกันการขัดแย้งภายในองค์การ โดยการมอบหมายงานให้กับบุคลากรปฏิบัติงานต่างๆ ภายในองค์การเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามภารกิจหรือวิสัยทัศน์ขององค์การ ประกอบด้วย 9 มิติ คือ 1) มิติโครงสร้างองค์การ 2) มิติความรับผิดชอบ 3) มิติการให้รางวัล 4) มิติความเสี่ยง 5) มิติความอบอุ่น 6) มิติการ

สนับสนุน 7) มิติความขัดแย้ง 8) มิติมาตรฐานการปฏิบัติงาน และ 9) มิติความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สอดคล้องกับ ฐานิตา อ่วมฉิม (2557 : 272-284) ที่ศึกษาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมมี 4 ด้าน คือ ด้านการให้รางวัลทรัพยากรมนุษย์ ด้านการดำรงรักษาและป้องกันทรัพยากรมนุษย์ ด้านการจัดหาทรัพยากรมนุษย์และด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยร่วมกันส่งผลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และข้อค้นพบจากการวิจัยคือผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงการบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ควรมีกระบวนการเพิ่มทักษะความรู้ เพื่อเป็นพื้นฐานการสร้างความรู้ความก้าวหน้าในอาชีพ และเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรมีวินัย ขณะเดียวกันผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนากระบวนการให้รางวัลทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และ ทินกร คลังจินดา และ วัลลภา อารีรัตน์ (2558 : 138-147) ที่ศึกษาบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่าบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 5 องค์ประกอบบรรยากาศองค์การ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างองค์การ 2) ด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน 3) ด้านเทคโนโลยีการปฏิบัติงาน 4) ด้านความรับผิดชอบ และ 5) ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

องค์ประกอบที่ 4 ครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 พบว่า ครูสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดนอกกรอบ คิดอย่างสร้างสรรค์ ครูสามารถจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้มีการนำเสนอความคิดด้วยวิธีการหลากหลายครูมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอน ครูเข้าถึง เข้าใจ และให้คำปรึกษาได้ ครูสามารถปฏิบัติตนตามระเบียบแบบแผน ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพได้ ครูสามารถเป็น **Coaching and Mentoring** ได้ สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2552 กล่าวว่า จากเดิมที่ครูเป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนการสอน มาสู่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ปัจจุบันก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ การเข้าถึงข้อมูลความรู้และเรื่องราวต่างๆ ที่ผู้เรียนสามารถค้นคว้าเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง ครูจึงไม่ใช่ผู้รู้ของผู้เรียนอีกต่อไป ครูจึงต้องเปลี่ยนบทบาทจากครูผู้สอน มาเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีวิถีหาความรู้ในโลกแห่งความรู้อันมากมายมหาศาลที่ไม่อาจเรียนรู้ได้หมด (วิจารณ์ พานิช, 2564 : ออนไลน์)

องค์ประกอบที่ 5 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเครื่องมือในการทำงานสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถนำสื่อมาใช้ในการเรียนรู้ได้สถานศึกษามีการสนับสนุนเครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศสอดคล้องกับ วิจารณ์ พานิช (2564 : ออนไลน์) กล่าวถึง บทบาทใหม่ของครูผู้สอนคือการเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ที่ดี มีดังนี้ 1) เป็นผู้จัดบรรยากาศการเรียนรู้ เช่น การจัดชั้นเรียน สื่อ วัสดุอุปกรณ์ แสงสว่าง ระบบเสียง 2) เป็นผู้แนะแนวทางการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเองได้เต็มศักยภาพ 3) เป็นผู้เสริมแรง

หรือสร้างแรงบันดาลใจ เพื่อให้ผู้เรียนมั่นใจและพัฒนาตนเองเห็นคุณค่าและความหมายของการเรียนรู้ 4) เป็นผู้ใช้คำถามเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียน 5) เป็นผู้ประเมินให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้ผู้เรียนทราบผลการเรียนรู้ของตน 6) เป็นผู้เรียนรู้ไปพร้อมกับศิษย์ ในการศึกษาความรู้เรื่องใหม่ ๆ หรือพัฒนานวัตกรรม 7) เป็นผู้วิจัย ศึกษาปัญหาในชั้นเรียนและแก้ปัญหาโดยการทำวิจัยปฏิบัติการ สอดคล้องกับ วิริยชนา ประชากุล และธีรภัทร คุโลภาส (2564 : 1005) ศึกษาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของครูในสหวิทยาเขตวิภาวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า สมรรถนะใน 11 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมแผนการสอนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและใช้ทรัพยากรสำหรับการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาทักษะการจัดการลำดับความคิดระดับสูง ด้านการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านส่งเสริมการพัฒนาชีวิต และทักษะวิชาชีพแก่ผู้เรียน ด้านการวัดและประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการสร้างเครือข่ายกับผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียน และด้านการจัดสวัสดิการและภารกิจแก่ผู้เรียน โดยทั้ง 11 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ลัดดาวลัย สะอึ้งทอง และวัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง (2564 : 73-86) ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 พบว่า ได้แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ดังนี้ 1) ควรมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาในแต่ละภาคเรียนเพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ 2) ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสร้างองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน 3) ควรมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย 4) ควรมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาออกแบบหน่วยการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ 5) ควรมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรพิจารณานำองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา
- 1.2 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมการให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีทักษะการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2.1 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารสถานศึกษา ควรนำองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 จากการศึกษาประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ไปกำหนดนโยบายทางด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ

2.2 ควรนำองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 จากการศึกษาประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ไปจัดหลักสูตรอบรมระยะสั้นให้กับผู้บริหารและครูในโรงเรียน

3. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

3.1 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ ควรนำองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 เผยแพร่ต่อสถานศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการพัฒนาผู้บริหารและครู ในสถานศึกษา

3.2 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรนำองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ค้นพบ 5 องค์ประกอบไปเป็นตัวชี้วัดการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กมล ภูประเสริฐ. (2554). *การบริหารวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ก.พล 1996.

กัญญา เพ็ชรนอก. (2558). การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2. *วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร*. 10 (1), 30 - 44.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (และแก้ไขเพิ่มเติม 2545-2553)*. กรุงเทพมหานคร: องค์การการค้าของคุรุสภา.

ฐนพร จันทร์มัน และคณะ. (2564). ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสารสิรินทรปริทรรศน์*. 22 (2), 205 - 218.

ฐานิตา อ่วมฉิม. (2557). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของสถานศึกษา ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. *วารสารฉบับมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*. 3 (3), 272 - 284.

ทินกร คลังจินดา และ วัลลภา อารีรัตน์. (2558). บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 38 (2), 138 - 147.

- ดาวไสว ขุนทอง จุมพจน์ วณิชกุล และพงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์. (2564). พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*. 7 (2), 448 – 463.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ลัดดาวัลย์ สะอึ้งทอง และวัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง. (2564). แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*. 7 (2), 73 – 86.
- ภริณี วัชรสินธุ์ และคณะ. (2555). *ผลการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาจังหวัดนนทบุรี (พ.ศ.2554-2558)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
- วิจารณ์ พานิช. (2564). วิธีการสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://www.scbfoundation.com>
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). *กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษากรณีทัศนะต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: หจก.ทิพย์วิสุทธิ.
- วิรัชนา ประชากุล และธีรภัทร กุโลภาส (2564). ศึกษาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของครูในสหวิทยาเขตวิภาวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*. 16 (2), 1005 - 4491.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1. (2558). *รายงานผลการตรวจติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา*. นนทบุรี : คณะกรรมการตรวจติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *คู่มือปฏิบัติงานข้าราชการครู*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). *ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสาม พ.ศ. 2566-2570*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- อรชร วรรณสอน. (2563). *อนาคตภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดเทศบาล ทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21*. สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปกร.

- องอาจ จุมสีมา และภานุมาศ จินารัตน์. (2562). ภาวะผู้นำและการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพ
ครูโรงเรียนมัธยม ศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและ
เทคโนโลยีอีสเทิร์น*. 16 (1), 495 – 500.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*.
Educational and Psychological Measurement, 30 (3), 610.
- Litwin GH, Stringer RA. (1968). *Motivation and Organization climate*. Boston: Division of
Harvard University Graduate School of Business Administration.